

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy óra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 155. szám.

Szerda, július 10.

Kühlmann lemondását elfogadták.

Utóda von Hintze tengernagy.

Berlin, július 10. A „Germánia” jelenti: A császár hétfőn fogadta Kühlmann államtitkárt a nagyfőhadiszálláson kihallgatáson. Kühlmann felajánlotta lemondását. A császár teljesítette a kérelmet. Hertling kancellár bizalmasan tanácskozott von Hintze tengernaggyal, Kühlmann várható utódával. A kancellár helyén marad.

Berlin, július 10. Kühlmann visszalépése, bár várták, mégis meglepetésszerűen hatott. Több birodalmi gyűlési képviselő megbeszélést tartott, hogy a többség minő magatartást tanúsítson az új államtitkárral szemben. Érdekes, hogy a szociálisták, ezuttal először, nem várták meg simán a hadihitel javaslatot, hanem a bizottsághoz kérték utasítani. Nyilván azért, hogy megtudják az új államtitkár programját. A lapok hosszasan foglalkoznak Kühlmann visszalépésével. Szerintük az államtitkár személyének változásával a birodalmi politika nem fog megváltozni.

Berlin, július 10. Az a félhivatalos hír, hogy a császár elfogadta Kühlmann lemondását és hogy utódává Hintze Pál tengernagyot nevezte ki, nagy meglepetést keltett. A szociál-

demokratáknak az a felfogásuk, hogy Hintze uszító politikát követ. A szociálista pártok tegnap értekezletet tartottak, amelyen Stresemann hangsúlyozta, hogy Hintze nem folytat uszító politikát, ellenkezőleg ő a nyugati hatalmak felé orientáló diplomata.

A szabadelvű párt követeli, hogy Hertling kancellár nyilatkozzék a főbizottságban politikájáról.

Este a szociáldemokraták vezérei újból értekezletet tartottak, amelyen azt határozták, hogy a végleges állásfoglalást attól teszik függővé, mint nyilatkozik a kancellár vagy Hintze Mindeből kitűnik, hogy Kühlmann távozása az egész helyzetet felborította.

Berlin, július 10. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” közli: Hogy ki lesz Kühlmann utóda, még nem bizonyos, de már most nyilvánvaló, hogy a külügyi hivatal politikájában nem fog változás történni.

Berlin, jul. 10. (Wolff-jelentés.) A kancellár holnap délelőtt Berlinbe érkezik, mert az az óhaja, hogy a főbizottságban a politikai helyzetet ismerthesse.

Kina 20 ezer embere Vladivosztokban.

Amsterdam, július 10. A szibériai beavatkozás elhatározott dolog. Kina huszezer embert küldött, ezeknek nagyrésze már megérkezett Vladivosztokba.

Tokió, július 10. A vladivosztoki harc tart. Heves tűzértségi tüzelés volt. Gépfegyverek is tüzeltek az utcai harcokban, amelynek részletei még ismeretlenek.

A moszkvai harcok.

Pétervár, július 10. Csernov volt földművelésügyi miniszter a bolsevik ellenes politikához csatlakozott és felfegyverzett parasztok élén Moszkva ellen vonul. A doni kozákok támogatják Csernovot.

Krasznovtábornok utban van Moszkva felé. Moszkvában a bolsevikiek és az ellenforradalmárok között újból véres utcai harcok voltak, amelyeknek részletei még ismeretlenek.

A politika hírei.

Izgalmas ülés a Házban.

Tisza és Andrassy polemája.

Budapest, július 10. A képviselőház tegnap délutáni ülésén Tisza István gróf is felszólalt és a többek között ezeket mondotta: A munkapárt mindent elkövet, hogy a háboruban elkerülje a belválságot. Megállapítja, hogy napról-napra növekszik azok száma, akik a megegyezést sürgetik. A munkásságnak nincs a nyugtalanságra oka. Mindig hajlandók kivánságukat mérlegelni, de a szakszervezetek meg nem állapíthatják az országgyűlés helyett, hogy minő választójog alkottassék.

A legutóbbi sztrájk nem egy mindenre elszánt tömeg tüntetése volt, hanem bizonyos pártvezérek által előráncigált tüntetés, amelynek majális jellege volt.

Andrassy Gyula gróf valamit közbeszól.

Tisza István gróf folytatja:

— A képviselő ur talán akaratlanul mindent elkövetett, hogy a munkások izguljanak. (Nagy izgalom a Ház minden oldalán.) Andrassy így kiáltoz:

— Nem igaz! Hazugság! Kikérem magamnak!

Tisza folytatja: Adatokkal fogom ezt bizonyítani! Gondolja meg máskor Andrassy, hogy mit beszél. Minden a tényekkel ellenkező perfid insinuációt visszautasítok. (Erre óriási zaj tört ki. A baloldalon felugráltnak és kiabálják: Rendre! Rendre!)

Az elnök Fényes Lászlót rendreutasítja.

Fényes így kiáltoz: Tiszát utasítsa rendre. Visszautasítom a rendreutasítást.

Az elnök másodszer is rendreutasítja Huszár Károlyt.

Andrassy kijelenti, hogy ebben a Házban, ahol minden rendreutasítás nélkül szabad a Ház egyik tagjának ilyen kijelentést tenni. (Itt újra kitört a zaj, miközben az elnök Tiszát, Károlyt, Balla Aladárt és Hock Jánost rendreutasítja.)

Andrassy így folytatja: Méltóságom, mon alulinak tartom, hogy Tiszával polemizáljak. Nem tartja méltónak, hogy válaszoljon szavaira.

Fényes közbekiáltja: Igazi gróf, nem parvenü!

Tisza István, majd Létei Ernő szólal fel. Felszólítja Tiszát és Andrassyt, hogy a nemzet érdekében béküljenek ki. Foglalkozik a javaslattal. Javasolja, hogy a rokkant katonákat is ruházzák fel a választói joggal. A javaslatot a mai formájában nem fogadja el.

Az ülés este fél 9-kor ért véget. Elhatározták, hogy ma félhatkor áttérnek az interpellációkra.

Budapest, július 10. A képviselőház ma délelőtt folytatta a választójogi reform vitáját. Szász Károly elnökölt az ülésen.

Pallavicini György örgróf volt az első felszólaló, aki rámutatott azokra az anomáliákra, amelyek az ipari és mezőgazdasági munkások választói joga között megnyilvánulnak. Követeli a nők választói jogát.

Nehrebeczky György bár hive a radikális választói jognak, mégis elfogadja a javaslatot.

Bródy Ernő a javaslat ellen beszél. Ő kibeszéli a mai ülést.

Az új belügyi államtitkár.

Budapest, jul. 10. Garai Sándornak belügyi államtitkárrá való kinevezése a legközelebbi napokban megtörténik. Az erről szóló királyi kézirat már leérkezett.

A mai tőzsde.

Budapest, jul. 10. Magyar Hitel 1296, Osztrák Hitel 884, Jelzálogbank 575, Leszámitoló 813, Magyar Bank 943, Agrárbank 1060, Hazai —, Forgalmi —, Fabank 992, Közuti 814, Urikány —, Rima 1096.

A nagy szovjetgyűlés.

Trockij beszéde.

Moszkva, július 10. Julius 5-én megkezdődött a nagy orosz szovjetgyűlés, amelyen 450 bolsevik, háromszáz szociálforradalmár vett részt. Trockij hangoztatta egy erős vörös hadsereg létesítésének szükségességét. Kijelentette, hogy az általános hadi-kötelezettség jegyében a kormány felhívást tett közzé, amelyben megemlékeznek Mirbach gróf meggyilkolásáról, hogy az a szociálforradalmárok bűne. Hogy a szociálforradalmárok lázadása minő hatással lesz a külpolitikai helyzetre, az még bizonytalan. Ha azonban újból háboruba kergeti az országot, a felelősség ezért a szociálforradalmárokat terheli. Felhívják a válságos pillanatban a munkásokat, parasztokat, támogassák a kormányt.

A salzburgi tanácskozások.

Salzburg, július 10. Ausztria-Magyarország és Németország közötti tanácskozások tegnap délelőtt megkezdődtek Gratz Gusztáv és Körnak titkos tanácsos mondottak üdvözlő beszédeket. Tegnap csak előtanácskozás volt.

Lichnovszky herceg ügye.

Berlin, július 10. A porosz urakháza pénteken titkos ülést tart, amelyen Lichnovszky herceg ismeretes ügyét fogják tárgyalni.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, július 9.

OLASZ HARCTÉR:

Az olasz arcvonalon nincs különös esemény. Albániában a Vojusánál előretörő ellenséges erők nyomása tartós. Beraftól délnyugatra harcok folynak. A harcokkal kapcsolatban a franciák tért nyertek a Devoli felső folyásánál.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, július 9.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadserege: A La-Basse-csatornától délre több ízben megismételt részleges támadásokat, a Somme mindkét partján pedig erős ellenséges előretöréseket visszaverünk. A tüzérségi harc a szakaszokon élénk maradt és este a Somme mindkét partján időnkint nagy heveséggel fokozódott.

A német trónörökös hadserege: Aulheiltől nyugatra, Noyontól délnyugatra ma reggel heves tüzelés után helyi jellegű ellenséges támadások feléledtek. A Villers-Coffon erőd szélén a franciák részleges támadásai a mi terepünkön megghiusultak. Tegnap 18 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Billik hadnagy 23 és 24, Friedrich hadnagy 21 légi győzelmét aratta.

Ludendorff.

Csendőrök lelőttek 3 katonaszökevényt.

Fegyverhasználat Alsóeleméren, Deszken és Óbecsén.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, jul. 10.

A nagybecskereki csendőrszárnyparancsnok-sághoz megint három fegyverhasználatról jött távirati értesítés. A csendőrök megint három ízben voltak kénytelenek löfögyvert használni renitens katonaszökevényekkel szemben. A három eset közül egy halálos kimenetelű volt.

Tudósításunk a három véres esetről a következő:

Alsóeleméren július 8-án, hétfőn este 9 órakor Sánta Imre csendőrmester Bauman Sebestyén népfőlkelővel őjrjáratban volt a vasuti állomáson. Egy Eremity Borivoj nevű 29-ik gyalogezredbeli katonaszökevényt igazolásra szolitották fel. A katonaszökevény futásnak eredt. A csendőrök utána. Üldözés közben Sánta őrmester rálőtt Eremityre, akit a csendőrgolyó a jobb felső combján talált. Összeesett. Kedden, tegnap reggel beszállították a nagybecskereki tartalékkórházba. Verbó János csendőrszázados, szárnyparancsnok ma kiszállt Alsóelemérra a vizsgálat megejtésére.

A második eset, amely halálos kimenetelű volt, a Szeged szomszédságában levő, de még Torontálmegyébe tartozó Deszk községben történt július 7-én, vasárnap. Vitt Miklós csendőrmester Korsós János népfőlkelővel éjjel negyed tizenegykor a deszki utcán igazolásra szolitotta fel Sztojanov Nedó közkatónát, aki a Brassóban állomásozó 24-ik honvédgyalozezredtől szökött meg. Sztojanov elmenekült a kakastollások elől. Ezek üldözésbe vettek. A határban a Gerliczy báró földjein folytatódott az éjszakai hajszá. A csendőrök látva, hogy az üldözés így eredménytelen, rálöttek a menekülő szökevényre. A golyó talált. Hátralátott a testébe és elől a szív alatt jött ki. Sztojanov Nedónak, aki életveszélyes sérülésébe másnap, hétfőn délben belehalt. Nagykiindáról Fodor György csendőrszázados, szakaszparancsnok szállt ki tegnap Deszke a vizsgálat megejtésére.

A harmadik eset Óbecsén történt, ahol a csendőrszárnyparancsnok elvittak Devecser János óbecsei 3-ik tüzérezredbeli katonát, akit szökésért már régebbi idő óta köröznék. A csendőrök rajtaütöttek a szántóföld deken és amikor megakarták kötni, Devecser János kiszakította magát a csendőrök kezei közül és futásnak eredt. A csendőrök többször felszolitották a megállásra, de a szökevény mind gyorsabban futott. Erre üldözői utána lőttek és leterítették, mielőtt megszökhetett volna. A vizsgálat ebben az ügyben is megindult. A katonaszökevény állapota súlyos.

TAJÉKOZTATO.

Térzene minden hét szerdáján este fél héttől fél nyolcig a Széchenyi-parkban, pénteken este fél héttől fél nyolcig a Ferenc József-téren, vasárnap délelőtt 11-től 12-ig pedig a Széchenyi parkban.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10-óráig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda és péntek délután 3-5 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdt-széki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.)

Július 10.

Tegnapi maximum: 30,6 C°.

Ma reggel: minimum: 14,8 C°.

Ma délután: Barométer 755,9 mm. Hőmérő: 31,2 C°.

Felhőzet: Félíg borult. Szél: DK.†

A tisztviselő meg a kocsis

A háborús idők a demokratikus társítás idői. Mánás is kerül kocsis mellé s egyik se veszi észre a származás különbségét, csak azt tudják, hogy emberek. A tisztviselő és kocsis is egymás mellé kerülhetnek minden sérelem nélkül, még ha azt akarjuk is kimutatni, hogy a háborús idők a kocsisoknak jobban kedveznek, mint a tisztviselőknak.

Gazdákkal beszélgettem tegnap a drágaságról. Erősködtek, hogy akármilyen magasak a mezőgazdasági termények árai, ők mégis csak küszködnek. A szántás vetésre ráfizetnek, olyan munkabéreket kell fizetniük. Elmondta az egyik, mit fizet egy kocsisának és egy béresének évenként. Pedig csak úgy tesznek, vesznek, amit nem is lehet dolognak mondani, no meg emellett a jószágok is soványodnak, ahelyett hogy a rendes adagolással hiznának.

A kocsisának, mondotta, egy öregebb házaspár, az évi bére 20 mázsa buza, 800 kor, készpénz, szabad lakás, fűtés, egy darab szántóföld kukorica alá és egy darab föld krmpli alá. A bérese kap évente husz kiló szalonát, husz kiló sót, egy fejőstehen tartást, 16 mázsa buzát, lakást, tűzrevalót, mindkettő tarthat baromfit, amennyit akar. A baromfitartást nem is számítva a mai árak mellett egy-egy gazdasági család csak a maximális árakat számítva, 4000 korona fizetést húz évente. A baromfitartás hasznát ha narosan papirosra sem vehetni.

Ha ezzel a fizetéssel összehasonlítjuk a tisztviselő fizetését, bizony szomorú korpépet nyerünk. Először a szomorú korpépet fölött elgondolkodhatunk, hogy talán mégis mert fizetést kellene adni a tisztviselőknak. Mert igaz, hogy kocsisra, béresre is van szükségünk, de mi lenne velük, ha nem lenne tisztviselői kar, amely munkásságával az együttélés békéjét védi, az egymásközötti jogviszony egyensúlyát fenntartja. De meg a vezető, az irányító férfiak is következtetést vonhatnának le ezekből a tényekből, hogy felébredjen a lelkiismeret szava és befolyással a tisztviselő helyzetének előmozdításán fáradozzanak.

— Báró brassói Sztérény József. Budapestről táviratozzák: Sztérény József kereskedelmi miniszternek és családjának bárói rangra való emelése befejezett dolog. Az erre vonatkozó királyi kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni. Sztérény a báróságon kívül magyar nemességet is kap „brassói” előnévvel.

— A nagybecskereki pénzügyigazgatóság köréből. Öfelsége a király — mint a Budapesti Közlöny keddi száma jelenti — Paizs József pénzügyi titkárnak a pénzügyi tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta. — A pénzügyminiszter Simonidesz

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Csütörtökön, július hó 11-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Pénteken, július hó 12-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Az árendás zsidó.

A PHÖNIX-FILMGYÁR remeke 4 felvonásban.

Játsza GÁL GYULA, a Nemzeti színház művésze és LENKEFFY ICA.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Csütörtökön, július 11-én, egy előadás
(este 9 órakor.)

A véletlen : játéka :

Dráma 5 felvonásban.

Főszereplők: Karin Sandberg és Alf Blücher.

Szombat és vasárnap, a magyar filmek remeke:
A Taifun.

Helyárak:

Páholyülés 1 80 K, I. hely 1 50 K, II. hely
1— K, III. hely 60 fillér.

Gyula pénzügyi titkárt a VII. fizetési osztályba pénzügyi tanácsossá, *Mauks* Imre pénzügyi segédtitkárt a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkárrá, *Szathmáry* Ferenc dr., *Jávor* Levente, *Forster* János, *Gaál* Lajos és *Nagy-máté* József dr. pénzügyi fogalmazókat a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárokká nevezte ki. *Tömösközy* Emil nagybecskereki adóhivatali tisztet a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz végleges minőségű pénzügyi segédtitkárrá, *Erdős* Ferenc és *Hámos* Dezső pénzügyi titkári cím és jelleggel felruházott pénzügyi segédtitkárokat és *Kraternik* Szilárd, *Pentz* Jerő, *Jeszenszky* Zsigmond, *Schröder* József, *Macher* Sándor dr., *Sultheisz* Károly és *Krajnyák* István pénzügyi segédtitkár és földadónyilvántartási biztosokat a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkárokká neveztek ki.

— **A bécsi opera művészeinek hangversenye.** A hangversenyek is, mint sok egyéb társadalmi akeió, most a jótékonyág jegyében indulnak. Ilyen volt a nagybecskereki színházban a bécsi udvari opera művészei által rendezett tegnapi hangverseny is, amely iránt már napokkal ezelőtt oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy a színház az utolsó helyig megtelt. A közönség érdeklődését és szórakozását igazolta a tegnapi est fényes sikere, mert igazán magas zenei művelzetben volt részünk. A szereplő művészek közül különösen *Ortner* k a. közvetlen melegségű hangja és tökéletes énekiskolája, valamint *Frischler* pompás basszusa tetszett, amellyel ez utóbbi az egész estének legnemesebb értékét reprezentálta, de hasonlóképpen nagy sikere volt *Fischer* szép csengésű baritonjának és *Arnold* tenorjának. Az énekszámokat zongorán *Boschetti* tanár kísérte izléseesen, kiváló alkalmazkodással és finom színezéssel. A komoly elismerés hangján kell megemlékeznünk a 12. gy.-ezred zenekaráról, amely *Obruca* karnagy vezetésével tökéletes biztonsággal és pompás együttérzéssel működött és különösen a *Lohengrin fantasie*-val nagy és megérdemelt sikert ért el.

A színház a műsor elejétől annak végéig a lelkes ünneplés képét mutatta, a művészeket a közönség az egyes számok után többször hívta a lámpák elé és azok nem egyszer egy-egy aprósággal kedveskedtek még a közönségnek, ezekkel is nagy sikert aratva.

A hangversenyt ma este megismétlik és a mai előadásra jegyek még kaphatók Mangold könyvkereskedésében.

A közönség egy része úgy látszik nem tudja, hogy apró gyerekek nem valók esti hangversenyekre és hogy azok bizony sokszor zavarják a többi közönséget a zene nyugodt élvezésében. Így volt tegnap is egy párszor az est során.

— **Megint kivégezték egy katonaszökevényt.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Felhivatalo-

san jelentik: *Kecsés* Ernő 29-es közhonvéd háromszor szökött meg a menetszázadból, utoljára a rögtönítélő bíróság kihirdetése után. A budapesti hadbíróóság jul. 9-én golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet ugyanaz nap végére is hajtották.

— **Kutyasorozás.** „Az Ujság” írja: Értesülésünk szerint a hadvezetőségnek nagyobb számu kutyára van szüksége. A kutyákat rekvirálással fogják megszerezni s e célból a közel jövőben a megyei járások székhelyén kutyasorozást tartanak, a melyre a járás valamennyi községéből elő kell vezetni a kutyákat. Eszerint tehát Becskereken is lesz kutyasorozás. Az ebadtát neki!

— **Elfogták a temesvári rablógyilkost.** Megírtuk, hogy június 6-án Temesvárott meggyilkolták és kirabolták *Ibrahim* Juszuft macedon cukorkaárust, majd hat nap múlva a Bégába dobták holttestét. Mint most Temesvárról jelentik, a rablógyilkosságot egy a Józsefvárosban *Préger*-u'ca 3. szám alatt egy 16 éves macedon cukorkaárus követte el, akit letartóztattak. Kivüle még fogva van a 16 éves fiu vadházastársa: e y 15 évet alig mult szerbszentmártoni leány és ennek az anyja: a 41 éves *Pejanov* Ilona. A gyilkos bevallotta tettét. Egykedvűen, nyugodtan viselkedik. A vadházastársa segített neki a holttestnek a Bégába való bedobásában, *Pejanov* Ilona pedig felmosta a gyilkosság után a padlót és bemeszelte a falakat. A gyilkos társaságot tegnap kísérték át a temesvári kir. ügyészség fogházába.

— **A városi mozi holnap, csütörtökön és pénteken ismét elsőrangú újdonságot mutat be:** a *Phönix*-gyár kitűnő filmjét „Az árendás zsidó” című népszínművet, melyben *Lenkeffy* Ica és más kiváló művészek kreálják a főszerepeket. Legközelebb a legszenzációsabb filmalkotást, a már többször jelzett „*Cabiriá*”-t mutatja be a városi mozi, mely filmhez péntek reggel kezdődik a jegyek árusítása.

— **A véletlen játéka.** A Nordisk-filmgyár pazar kiállításban, csodaszép rendezésben készítette el ezen 5 felvonásos dráma filmjét, melyet holnap, csütörtökön este vetítenek a „Modern Mozi”-ban. A kitűnő színészek, különösen a dráma főszereplői: *Karin Sandberg* és *Alf Blücher*, valamint a pompás rendezés garanciái a film nagy sikerének, melyet a drámai mű a bemutatón aratott. Az előadásra — mely csak egy estén kerül bemutatásra — jegyek már ma is kaphatók a mozipénztárnál. Szombat és vasárnap a szezon legremekebb magyar filmalkotását, a „*Taifun*”-t mutatja be a Modern Mozi.

Ki az erősebb, — a baka vagy a tüzér?

— Kávéházi csendélet két letartóztatással. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, július 10.

Fazekas József krakkói vartüzérőrmester a nagybecskereki tartalékkórházban van most ápolás alatt. Vasárnap, július 7-én a tüzemester elment fivérével, *Fazekas* István malommunkással a „Nemzeti kávéház”-ba. Este 10 órakor egy őrzetől és egy közlegényből álló fehér karszallagos katonai rendőrfőnök jelent meg a kávéházban és az ott tartózkodókat igazoltatta. *Fazekasék* asztalához is odament a főnök és mindkettőjüket igazoltatni akarta.

Fazekas Istvánnál, aki rokkant katona, nem volt igazolvány, mire a katonai rendőr felszólította, hogy kövesse a vártára. A tüzemester *Fazekas* tiltakozott ellene, hogy fivérét bekísérjék, görömböködni kezdett a katonai rendőrrel. A kávéházban jelen volt *Hammer* István 12. gy.-ezr.-beli tiszthelyettes, aki látva a vitaközlést, odament *Fazekasék* asztalához és védelmébe véve a katonai rendőrt, tapintatosan figyelmeztette a tüzemesterre, hogy igazolni tartozik magát így ő, mint a bátyja a katonai rendőr előtt.

A tüzemester erre durván rászólt a tiszthelyettesre:

— Most nincs szolgálatban! Nekem nem parancsol!

A tiszthelyettes erre kiadta a parancsot: vigyék be mindkettőt a kaszárnyába és adják át az ügyeletesnek. A tüzemester úgy tett mintha alávetette volna magát a parancsoknak, a legnagyobb esendben távozott fivérével a kávéházból, nyomában a katonai rendőrökkel. Az utcán azonban egyenesen nekiugrott a katonai rendőrnek, megtámadta és feltűzött szurony puskáját el akarta venni. Dulakodás támadt közöttük, amelyben a civil *Fazekas* is részt vett és már úgy látszott, hogy *Fazekasék* győznek: kiragadják a fegyvert a katonai rendőr kezéből. Ez segítségért kiáltott, mire a közeli *Korona* kávéházból 12-es altisztek jöttek segítségül. Ezeknek sikerült szorongatott helyzetéből a katonai rendőrt kiszabadítani, *Fazekas* tüzemester kezéből a fegyvert kicsavarni. A tüzemester erre megugrott. Fivérét megkötözték és bevitték a polgári rendőrségre, másnap a tüzemester is megkerült. Ügyében a temesvári hadbíróóság fog ítélezni.

Fazekas Istvánt kedden a rendőrség hatóság elleni erőszak büntette címén letartóztatta és átkísérte a kir. ügyészségre, ahonnan ma szabadlábra helyezték. Az eljárás megindult ellene.

Alibunári főszoigabirótól.

168—1918. szám.

716.

Pályázati hirdetés.

Alibunár községben elhalálozás folytán üresedésbe jött I-ső községi segédjegyzői állásra és az ennek betöltése után esetleg megüresedő II-ik községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, kérvényüket az alibunári főszoigabirósághoz felnevezve és szabályszerűen felszerelve e hó 25-ig nyújtják be.

Ugy az első, mint a második segédjegyzői állás javadalmazása:

1. Évi fizetés 1600 korona.
2. 100—100 korona ötödéves korpótlék.
3. 240 korona lakbér.

Alibunár, 1918. évi július 1.

Radonics Gyula, főszoigabiró.

Szőlő terméssel eladó.

Bővebbet

Kovács János

vasuti vendéglősnél.

Házi és gyermek- ruhákat

— jutányos áron készít

Farkasné
Tomasováci-utca 14. szám.

AKI

valamit tud, lát vagy hall, közölje a
„TORONTAL”-lal.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

ÉGETETT MÉSZ

egész kocsirakományokban ab
feladóállomás prompt szállítandó
a legolcsóbb napiáron kapható

KOHN ADOLF ÉS FIA

Telefon 229. Temesvár-Gyárváros. Telefon 229.

706

„Agricola“ takaré- és hitelintézet mint
részvénytársaság Écska.

Meghívó.

Az Écskán székelő „Agricola“ takaré-
és hitelintézet mint részvénytársaság tisz-
telt részvényeseit ezzel meghívjuk a

XIII-ik rendes közgyűlésre

amely az intézet helyiségében 1918. évi ju-
lius hó 28-án d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóságnak, felügyelő-bizott-
ságnak jelentése és a mérleg megállapítása
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság
felmentvényének megadása.
3. A nyereség felosztása.
4. Egy igazgatósági tag megválasztása.
5. Az intézeti elnök megválasztása.
6. Esztleges indítványok.

Az igazgatóság.

Zárszámadása

az Écskán székelő „Agricola“ takaré- és
hitelintézet részvénytársaságnak 1917. évre

Mérleg-számla.

Vagyon: Pénztárkészlet 10205.08 K.
Bankváltók 47097.13 K. Jelzálogos váltók
21672.— K. Jelzálogos kölcsönök 7600.— K.
Kötvénykölcsönök 980.— K. Intézeti ház
5000 K. Értékpapírok 2900.— K. Adósok
380.38 K. Óvatolási költségek 34.90 K.
Összes vagyon 95869.49 K.

Teher: Részvénytőke 70000 K. Tartá-
lék-alap 585.50 K. Takarékbetétek 18335.36
K. Visszszámítás 385.— K. Letétek
689.11 K. Folyószámla 1555.81 K. Fel nem
vett osztalék 1190.15 K. Hitelezők 79.39 K.
Átmeneti kamatok 770.— K. Tiszta nyere-
ség 2279.17 K. Összes teher 95869.49 K.

Nyereség- és veszteség-számla.

Kiadás: Betéti kamatok 836.79 K.
Visszszámítási kamatok 4.20 K. Folyó-
számlakamatok 128.70 K. Adó 510.— K.
Takarékbetét adó 10% 83.67 K. Iroda-
költségek 539.37 K. Fizetések 1580 K. Je-
lenléti jegyek 53 K. Posta 19.60 K. Tiszta
nyereség 2279.17 K. Összes kiadás 6034.50
korona.

Bevétel: Kamatok 5073.92 K. Érték-
papír jövedelme 23.50 K. Jutalékok 937.08
K. összes bevétel 6034.50 K.

Kelt Écskán, 1917. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság: Val. Magdu s. k.,
vezérigazgató, M. Ghilazana s. k., Volt.
Agotésau s. k., dr. P. Obadeanu (hadbav-
onult).

A felügyelő-bizottság: Alulírott
felügyelő-bizottság a jelen mérleg-számlát,
valamint a nyereség- és veszteség-számlát
a szabályszerűen vezetett fő- és mellék-
könyvekkel összehasonlítván, azokkal meg-
egyezőnek és helyesnek találta. Magdu
Gyula s. k., Brenda Moisa s. k., Ghilazan
Ghiga s. k., dr. Pacurariu Simon s. k.,
Butzu Miklós s. k., Miok Péter (hadbav-
onult).

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Keresek

jókarban levő

ablakokat és

ajtókat.

Delfel Mátyás Nagybecskerek

Telefon 67.

726

Telefon 67.

Könyvelésben jártas

férfi vagy női

irodai munkaezert

ki a levelezést is
intézné és gépirás-
ban jártas, keres
helybeli nagyobb
vállalat.

Ajánlatokat „Onálló“ jeligére a kiadó
hivatalba kérünk.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől
14164—1918. kig. szám. 1125.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon kereskedőket, illetve
azok hozzátartozóit, akik hadbavonulva,
— kénytelenek voltak üzleteiket bezárni,
— hogy a béke helyreálltával üzleteik
gyors megkezdésének elősegítése céljából
való összeírásuk végett legkésőbb
július 25-ig jelentkezzenek Mattanovich
György városi aljegyző irodájában.

Nagybecskerek, 1918 július hó 4.

Dr. Perisics Zoltán
polgármester.

Nagybecskerek r. t. város rendőrkapitánya
2726—1918. rk. szám. 1126.

Hirdetmény.

A Belügyminiszter Ur 3822—1918 számú
rendeletével a gépjárművek közúti forzal-
máról szóló 57000—916. B. M. számú sza-
bályzat 43. §-ának 3-ik kikezdése helyett
a következőket rendeli:

Városok és oly községek belterületén,
melyeknek utjai (utcái és terei) kövezett
burkolattal, vagy az uttest alatt elhelye-
zett létesítményekkel (csatorna, víz, gáz-
vezeték stb.) vannak ellátva, teherszállító
gépjárművek, melyeknek kerekei vas-
abroncszással bírnak, legfeljebb 9 km.
óránkénti sebességgel, hidakon pedig csak-
is a lépésben haladó lófogatu kocsis seb-
ségével (4 km. óránként) közlekedhetnek.
A vasabroncszással ellátott gépjármű-
vek legfeljebb 5000 kg. hasznosulással ter-
helendők meg.

Nagybecskerek, 1918 július hó 26-án.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Hirdetmény.

A magyar királyi belügyminiszter urnak
74274/VII—1918. számú körrendelete alap-
ján közhírré teszem, hogy minden termelő
köteles termésének eséplés céljából való
elhelyezésére a részére kijelölt szérűt (eset-
leg saját szérűt) igénybe venni és gaboná-
ját eséplés végett más szérűre nem hord-
hatja.

A magánosok tulajdonába lévő szérűt
illetőleg a kijelölt közös szérűt a behordás
megkezdésétől a eséplés befejeztéig állan-
dó felügyelet alatt kell tartani. A kazlat,
a esemőkat (boglyákat) úgy kell elhelye-
zni, hogy az uralkodó szél irányában azok
szélessége és ne a hosszúsága jusson, úgy,
hogy tűz esetén az uralkodó szél irányba
a szikrákat lehetőleg ne a város felé vigye.

A tüztávlatok betartására és különösen
arra kell figyelmet fordítani, hogy az
egy-egy szérűk az épületektől, valamint a
vasutaktól legalább 100 méternyi távolsá-
gra legyenek.

A kazlak szélességben és hosszúságban
egymástól 10 méternyi távolságra legye-
nek elhelyezve.

A szérűn állandóan nagyobb mennyiségű
és több helyen elosztott porhanyított föl-
det, valamint megfelelő számú ásót, kapát,
gereblyét, ekét, szikraesapót és vízfordá-
sra alkalmas vedret kell készenlétben tar-
tani.

A szérűn, ha az legyőzhetetlen akadály-
ba nem ütközik, lehetőleg bő víztartalmú
esetleg több mezei kutat kell létesíteni, me-
lyeket az élet- és vagyonbiztonság, vala-
mint a víznek, a hulladékoktól való men-
tesítése céljából megfelelőleg be kell fedni.

Ahol kutak nem volnának létesíthetők,
ott — ha lehetséges — minden gazda kö-
teles terményei összehordásának megke-
zdésekor, kád-, vagy hordóban — a tüzel-
tásra szükséges megfelelő mennyiségű víz-
ről gondoskodni.

A közös szérűk őrzésével, valamint an-
nak a tüzoltáshoz szükséges eszközökkel
való ellátásával felmerülő kiadások a ter-
melőket — termésük arányában, illetőleg
a kiesélt gabona mennyiségének arányá-
ban — terhelik.

A szérűkön használandó gőzeséplőgépek a
szérűre csak akkor helyezhető el, ha annak
a tüzelő- és szikrafogó szerkezete a tüzbizton-
sági követelményeknek megfelel.

Azoknál a gőzeséplőgépeknél, amelyek-
nek hamuládája nem úgy van szerkesztve,
hogy a kibulló salak vízbe kerülve, azonnal
elaludjék, a eséplés tartama alatt a hamu
láda alá megfelelő nagyságu gödröt kell
ásni és azt időnkint vízzel megtölteni.

Különös gondot kell arra fordítani,
hogy nagy szél esetében, amennyiben a
helyi körülmények azt esetleges tüzvész
megelőzése érdekében megkövetelik, a esé-
plő gép működése szüneteljen.

Robbanó anyagokkal (benzin, petroleum
stb.) hajtott motorokkal való eséplés esetén
a robbanó anyagok tartása és felhasználá-
sára nézve fennálló szabályokat szigorúan
be kell tartani.

A szérűn, a kazlak közelében dohányozni
tilos.

A szérűn foglalkozóknak csak az erre
kijelölt helyen és időben szabad a dohányo-
zás.

A szérűn idegenek és főként serdületlen
gyermeknek nem tartózkodhatnak.

Ezen rendelet hatályosságának biztosí-
tása érdekében a szérűt igénybe vett ter-
melők kötelesek az előirt óvintézkedések
pontos betartásának ellenőrzéséről a ma-
guk körében is szoros felügyelet útján gon-
doskodni.

Azok, akik ezen rendeletben foglalt ren-
delkezéseket vagy tilalmakat megszegik,
amennyiben eselekményük súlyosabb büntet-
tető rendelkezés alá nem esik, az 1879:XL.
t.c. 141. szakasza értelmében büntetendők.

Nagybecskerek, 1918 július hó 5-én.

Dr. Deák Vidor s. k.
rendőrkapitány.

HIRDESSÉN
a „Torontálba“
TEGERON-SZÁM 21.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.